

Klimaatadaptatie RWS-bruggen

Lunchlezing Platform WOW – 5 november 2025

Jaap van der Heide (Rijkswaterstaat - GPO)

Aanleiding

**“Rijkswaterstaat koelt 7 bruggen
in Zuid-Holland preventief vanaf
11 augustus 2022”**

**“Zuid-Holland investeert in
koelinstallaties voor bruggen”
Bouwnieuwsvandaag.nl – 16 juli 2025**

Indebuurt.nl

Rijkswaterstaat in 2100?

Vier scenario's voor klimaatverandering in Nederland rond 2100

KNMI, 2023

Wat begin 2000 Spaanse zomers
waren, is nu normaal in Nederland

KLIMAATSCENARIO'S KNMI

Temperatuur: Rond 2050 en 2100 is de opwarming het grootst in de zomer en het kleinst in de winter. Er zijn dan meer zomerdagen en tropische nachten en minder ijs- en vorstdagen. *Hittegolven* komen vaker voor en worden nog heter. Steden hebben de meeste last van de opwarming.

KLIMAATSCENARIO'S - NEERSLAG

Neerslag: In een warmer klimaat gaat het 's winters meer regenen en komen extreme buien 's zomers vaker voor. De winters worden nog natter, de zomers juist droger. Maar áls het regent in de zomer, regent het ook harder.

KLIMAATSCENARIO'S - DROOGTE

Droogtes: 's Zomers regent het minder en verdampt er meer vocht uit de bodem. Daardoor komt langdurige droogte vaker voor.

Slechts 75 jaar geleden hier nog 700 schepen per maand door Sluis Eefde

KLIMAATSCENARIO'S - ZON

Zonnestraling: De lucht in Nederland wordt schoner en er zijn steeds minder wolken. Daardoor is er meer zon, en dus extra opwarming.

KLIMAATSCENARIO'S – EXTREEM WEER

Wind en storm: De kans op een stormvloed (door storm veroorzaakt hoogwater) verandert niet. Maar, omdat de zeespiegel stijgt, moeten we wel rekening houden met hogere stormvloeden in de toekomst.

De netwerken blijken
kwetsbaar voor
klimaatverandering

KLIMAATSCENARIO'S - ZICHT

Zicht en mist:

Klimaatverandering heeft geen gevolgen voor mist. Maar omdat de lucht schoner wordt, is er toch minder kans op mist.

Wat hebben we al gedaan? Ruimte voor de Rivier

Het programma 'Ruimte voor de Rivier' is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, provincies, waterschappen en gemeenten. Het is een bijzonder programma:

- een veiliger rivierengebied voor de vier miljoen Nederlanders die door Ruimte voor de Rivier behoed worden voor **overstromingen**.
- op meer dan 30 plekken langs Rijn, IJssel, Waal, Nederrijn en Lek worden projecten uitgevoerd om het **water vrijer te laten stromen**.
- het programma liep van 1995 tot nagenoeg 2015.
- het budget: **2,3 miljard euro**.

“Rivier voor de Ruimte”?

Grootste gemaal van Europa voorbereid op extreem hoogwater

- Opvangen zeespiegelstijging
- Voor, aan of binnen de kustlijn
- Zettingen <> (nog meer) klemmende bruggen

Deon Slagter (voorzitter van de Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging namens Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI) tijdens het NOS-Journaal op Tweede Kerstdag 2023 tijdens de hoogwateroverlast:

*“Lokaal en regionaal is er wateroverlast. Het is weliswaar **heel vervelend** als je kelder onder water loopt, maar vaak is dat in de buitendijkse gebieden. Op dit moment kunnen Rijkswaterstaat en de waterschappen **de situatie goed aan**.”*

Hoe dat zo te houden in tijden van strak budgetteren is de grote uitdaging.

Bedankt voor uw aandacht!

